

UNIK®

FÖRSÄKRING

Försäkringsvillkor

Hemförsäkring

HemExtra

2016-06-01

Innehåll

Försäkringsvillkor för hemförsäkring - HemExtra	4
A Allmänna försäkringsvillkor	4
A1 Vilka försäkringar detta villkor gäller för	4
A2 Var försäkringen gäller	4
A3 Vem kan teckna hemförsäkring för särskilt boende	4
A4 Vem försäkringen gäller för	4
A5 Vad försäkringen gäller för	4
A6 Vilken egendom som är försäkrad	4
A7 Självrisker	5
B Högsta ersättningsbelopp	6
B1 Ersättningsbelopp för lösöre	6
B2 Ersättningsbelopp för lägenhet	7
C Egendomsskydd	7
C1 Stöldskador	7
C2 Andra egendomsskador än stöldskador	11
C3 Allrisk lösöre	14
C4 Merutgifter och hyresbortfall vid egendomsskada	15
D Privatansvar	15
E Rättsskydd	17
F Överfallsskydd	21
G Krishjälp	23
H Reseskydd	23
I Tilläggsförsäkringar	26
I1 Resextra	26
I2 Bostadsrättsförsäkring	29
J Ersättnings- och värderingsregler	30
J1 Värdering av lös egendom	31
J2 Underförsäkring	33
J3 Värdering av skada på byggnadsdel i bostadsrätt	33
K Allmänna bestämmelser	36
K1 Avtalet och premien	36

K2	Räddningsåtgärder.....	38
K3	Reglering av skada	39
K4	Nedsättning av försäkringsersättning.....	40
K5	Regler i särskilda fall	43
L	Personuppgiftslagen.....	45
M	Din ångerrätt.....	45
N	Försäkringsgivare	45
O	Om du är missnöjd med oss	46

Försäkringsvillkor för hemförsäkring - HemExtra

A Allmänna försäkringsvillkor

A1 Vilka försäkringar detta villkor gäller för

Detta försäkringsvillkor omfattar hemförsäkring.

A2 Var försäkringen gäller

Hemförsäkringen gäller inom Norden. Vid resa utanför Norden gäller försäkringen under resans första 45 dagar räknat från avresedagen från hemorten i Sverige.

A3 Vem kan teckna hemförsäkring för särskilt boende

Försäkringen kan tecknas av medlem i UNIK:s samarbetande organisationer som i enlighet med Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 1993:387) 9§ eller enligt (SOL kap 5 §7) är bosatt i:

- boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet eller
- bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna.

A4 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som privatperson och inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet. När vi i fortsättningen skriver "du", "dig" och "din" menar vi var och en av de personer som försäkringen gäller för.

Hemförsäkringen gäller för dig som försäkringstagare och för de familjemedlemmar som har samma bostad och folkbokföringsadress som du. Med familjemedlemmar menar vi make/maka, registrerad partner, sambo, barn och föräldrar som bor och är folkbokförda på försäkringsstället samt delar ditt hushåll. Har du barn under 18 år som inte omfattas av försäkringen enligt ovan, gäller försäkringen under den tid de vistas hos dig om ersättning inte kan fås från annan försäkring.

Såväl rättigheter som skyldigheter i försäkringen gäller för var och en av de försäkrade.

A5 Vad försäkringen gäller för

Det framgår av ditt försäkringsbesked vilken omfattning din försäkring har. Nedan i försäkringsvillkoret kan du läsa mer om vilka delar som kan ingå och vad de olika delarna omfattar.

A6 Vilken egendom som är försäkrad

A6.1 Lös egendom

Försäkringen gäller för:

- lösöre som du äger, hyr eller lånar av privatperson och som endast är avsett att användas för ditt privata bruk,

- lösöre som du äger och använder i förvärvsverksamhet och som inte omfattas av annan försäkring,
- lösöre som du hyr eller lånar från skola eller landsting och som endast är avsett att användas för ditt privata bruk,
- kontanter, värdehandlingar som du äger samt samlingar av frimärken, mynt och sedlar. Med samling avses samling som har ett numismatiskt eller filatelistiskt värde,
- egen fast bekostad inredning i lägenhet som du hyr och själv bor i, vid skada som omfattas av villkoren, och som inte kan ersättas genom annan försäkring,
- garage, brygga eller uthus som du ensam äger, men som står på annans mark. Försäkringen gäller endast vid brand,
- hundar, katter, burfåglar, akvariefiskar och andra djur som man normalt har i privat bostad,
- handikaphjälpmedel,
- motordriven rullstol,
- roddbåt max 5 m utan motor- och segelutrustning,
- kanot, kajak, kanadensare och surfingbräda och
- motordrivet trädgårdsredskap för eget bruk vilket inte är registreringspliktigt. Med motordrivet trädgårdsredskap avses inte fyrhjuliga motorcyklar eller mopeder.

Försäkringen gäller inte för:

- motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon,
- vatten- eller luftfarkost,
- delar eller utrustning som hör till ovan angivna fordon eller farkoster och som kan försäkras genom motorfordons-, båt- eller flygförsäkring,
- egendom som du enligt svensk lag inte har rätt att inneha eller använda,
- ekonomisk förlust som exempelvis obehörigt nyttjande av mobiltelefon eller bedrägeri samt
- förlust orsakad av uttag eller köp genom att någon använt ditt bankomatkort, kontokort, kreditkort eller liknande betalkort.

A7 Självrisker

Försäkringen gäller med självrisk vilken är den del av skadekostnaden som du får betala själv. Vid ersättning av en skada drar vi självrisken efter eventuella åldersavdrag men före eventuell nedsättning på grund av aktsamhetskrav. Du behöver bara betala en självrisk, den högsta, per skadetillfälle även om flera försäkringar hos oss behöver utnyttjas.

A7.1 Grundsälvrisk

Din grundsälvrisk framgår av ditt försäkringsbrev. För vissa typer av skador gäller en annan självrisk än grundsälvrisken vilket framgår av särskild självrisk, se avsnitt A7.2.

A7.2 Särskild självrisk

För vissa typer av skador gäller en högre självrisk än grundsjälvrisk eller den valda självrisk:

- självrisk vid stöld av eller skadegörelse på cykel är 25 % av kostnaden, dock lägst grundsjälvrisk. Denna särskilda självrisk tas inte ut om cykeln förvaras i låst utrymme i bostaden eller annan lokal som du ensam har nyckel till.
- vid skada på eller förlust av motordriven rullstol gäller en självrisk på 300 kr.
- vid skada på eller förlust av glasögon eller hörapparat gäller en självrisk på 300 kr.

Nedanstående självrisker är även tillämpliga för bostadsrättsförsäkringen. Självrisk dras av från ersättningen:

- med 10 % av skadekostnaden dock lägst 5 000 kr vid skada orsakad av läckage genom våtisolering/tätskikt eller vid dess anslutning till installationer eller övriga byggnadsdelar, samt vid skada orsakad av utströmning från våtutrymme, som badrum, duschrum eller tvättstuga,
- med 10 % av skadekostnaden, lägst 5 000 kr och högst 10 000 kr, vid skada orsakad av frysning,
- med 10 % av skadekostnaden, lägst 10 000 kr, vid skada på byggnad genom översvämning eller jordrörelse eller
- med 25 % av kostnaderna, dock lägst grundsjälvrisk vid rättsskyddsskador.

B Högsta ersättningsbelopp

B1 Ersättningsbelopp för lösöre

Ersättningsbeloppets storlek beror på var skadan inträffat och vad som förlorats eller skadats. Det maximala ersättningsbeloppet för lösegendom i den försäkrade bostaden anges i försäkringsbrevet. För nedanstående egendom är ersättningsbeloppet begränsat oberoende av var skadan inträffat:

Typ av egendom	Hemförsäkring
• lösegendom på annan plats än i den bostad som anges i försäkringsbrevet	50 000 kr varav stöldbegärlig egendom 30 000 kr
• handikapphjälpmedel på annan plats än i den bostad som anges i försäkringsbrevet	100 000 kr
• lösegendom i olåst bostad	50 000 kr
• kontanter	3 000 kr
• värdehandlingar, mynt-, sedel- och frimärkssamling	20 000 kr
• stöld ur bil	2 000 kr
• stöldbegärlig egendom i låst förvaringsskåp	2 000 kr
• cykel med tillbehör	30 000 kr
• barnvagn med tillbehör	8 000 kr
• tvätt i tvättstuga och maskin	5 000 kr
• matvaror i frys	3 000 kr
• roddbåt, kanot och surfingbräda	10 000 kr
• garage, brygga eller uthus som du äger på annans mark	35 000 kr

• lösöre som du äger och använder i din förvärvsverksamhet	5 000 kr
• av- eller omonterade delar till fordon/farkost som inte kan försäkras genom annan försäkring	5 000 kr
• trädgårdsmöbler	20 000 kr
• skada på djur	3 000 kr
• motordrivet trädgårdsredskap	25 000 kr
• golfutrustning	10 000 kr

Definitioner

Med stöldbegärlig egendom menar vi:

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor, ädelstenar,
- fick- och armbandsur,
- antikviteter, konstverk, handknutna mattor,
- pälsar och pälsverk,
- mynt-, sedel- och frimärkssamling,
- apparat/utrustning för ljud- eller bildåtergivning, kameror, videokameror, kikare, mobila telefoner, GPS och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt tillbehör till dessa (även band, CD, DVD, kassetter, skivor och TV-spel),
- musikinstrument,
- datorer, datorutrustning,
- alkoholhaltiga drycker,
- vapen med tillbehör, ammunition samt
- föremål med särskilt samlarvärde.

Med värdehandlingar menar vi aktier, obligationer skuldebrev, frimärken, biljetter och kuponger samt checkar och kontokort.

B2 Ersättningsbelopp för lägenhet

Högsta ersättningsbelopp för egen bekostad fast inredning som du äger i hyreslägenhet (som anges i försäkringsbrevet) är 75 000 kr. Ersättning utbetalas för skada som kan ersättas via Egendomsskyddet och som inte kan ersättas via fastighetens försäkring.

C Egendomsskydd

C1 Stöldskador

C1.1 Stöld i bostad

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse som utförts av någon som olovligen tagit sig in i bostaden. Har gärningsmannen blivit insläppt gäller försäkringen endast om han använt tvång eller hot för att komma in.

Försäkringen gäller inte om stöld eller skadegörelse utförts av någon som tagit sig in i bostaden med nyckel som han haft tillåtelse att disponera. Detta undantag gäller inte om du har stöd i bostaden (där du är folkbokförd) enligt socialtjänstlagen eller får insatser i

bostaden enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade eller får hemsjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. I dessa fall ersätter försäkringen stöld och skadegörelse under förutsättning att gärningsmannen varit behörig att inneha nyckel och haft tillåtelse att befinna sig i bostaden i sin roll som vårdgivare.

Särskilda aktsamhetskrav

Alla dörrar till bostaden ska vara låsta. Låsen ska vara godkända av Svenska Stöldskyddsföreningen. Är du osäker på om låsen är godkända bör du kontakta låssmed.

- Alla fönster eller öppningsbara luckor ska vara stängda samt låsta, reglade eller haspade inifrån om ingen är hemma och har tillsyn över bostaden.
- När du sover ska samtliga fönster i andra rum än det du sover i vara stängda samt låsta, reglade eller haspade.
- Nyckel får inte lämnas kvar i låset eller gömmas i närheten av bostaden. Nyckel får inte vara försedd med namn och adress eller på annat sätt lätt kunna identifieras med bostaden. Har du anledning att misstänka att någon obehörig har nyckel till bostaden måste du omgående byta låset.

Se även avsnitt K4.5, Generella aktsamhetskrav. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

C1.2 Stöld i gemensamhetsutrymme

Med gemensamhetsutrymme menas utrymme som fler än du och din familj disponerar och har nyckel till, till exempel tvättstuga, gemensamt garage eller gemensamma förråd.

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom i gemensamhetsutrymme om gärningsmannen brutit sig in med våld. Om du använt de låsmöjligheter som finns gäller försäkringen vid stöld av tvätt i tvättstuga även om gärningsmannen inte brutit sig in med våld.

Ersättning lämnas inte för kontanter, värdehandlingar eller stöldbegärlig egendom.

C1.3 Stöld av egendom som har lämnats till näringsidkare

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom som lämnats till näringsidkare för förvaring, reparation eller annan åtgärd, om gärningsmannen brutit sig in med våld.

Ersättning lämnas inte för stöld och skadegörelse på egendom som lämnats för transport.

C1.4 Stöld av egendom förvarad i annan lokal

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom som förvaras i annan lokal (till exempel källar- eller vindsutrymme) än bostad, gemensamhetsutrymme eller hos näringsidkare förutsatt att gärningsmannen brutit sig in med våld.

Ersättning lämnas inte för kontanter, värdehandlingar eller stöldbegärlig egendom.

Särskilda aktsamhetskrav

- Lokalen ska vara låst. Nyckel får inte lämnas kvar i låset eller gömmas i närheten av lokalen.

Se även avsnitt K4.5, Generella aktsamhetskrav. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

C1.5 Stöld ur förvaringsskåp

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom genom inbrott i låst förvaringsskåp på bad-, idrotts-, motionsanläggning eller skola.

C1.6 Stöld av egendom förvarad i bil

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom som lämnats kvar i låst bil.

Försäkringen gäller inte för kontanter, värdehandlingar eller stöldbegärlig egendom. Vid resa se avsnitt C1.7, Stöld av medförd egendom.

C1.7 Stöld av medförd egendom

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom som du medför utanför bostaden. Försäkringen gäller även för polletterad egendom i samband med resa.

Försäkringen gäller inte för egendom som är kvarglömd, borttappad eller förlagd även om den senare blivit stulen.

Med medförd egendom menar vi egendom som du tar med dig utanför bostaden.

Egendomen anses inte vara medförd om du före avresan från bostaden eller vid återkomsten dit lämnar den kvar i motorfordon, fritidsbåt, husvagn eller annat släpfordon längre tid än som normalt går åt för omedelbar i- eller urlastning.

För kontanter, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom gäller försäkringen endast vid följande tillfällen:

- i låst bil,
- på arbetsplatsen samt
- i hotellrum, pensionatsrum, båthytt etc.

Särskilda aktsamhetskrav gäller för kontanter, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom enligt följande:

- i låst bil ska du förvara stöldbegärlig egendom insynskyddat. Egendomen får lämnas tillfälligt (i regel högst en timme). Kontanter och värdehandlingar som du lämnat kvar i bil ersätts inte,
- på arbetsplatsen ska kontanter, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom förvaras i låst utrymme som endast du själv disponerar samt
- i hotellrum, pensionatsrum, båthytt, etc. som du lämnat ska kontanter, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom förvaras i låst skåp, låda eller resväska. Dörrar ska vara låsta. Fönster ska vara stängda samt låsta, reglade eller haspade.

Se även avsnitt K4.5, Generella aktsamhetskrav. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

C1.8 Stöld vid rån, väskryckning och överfall

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse vid rån, överfall eller då egendomen med våld ryckts ifrån dig på ett sådant sätt att du omedelbart uppfattar stölden.

Försäkringen gäller inte:

- vid ficktjuveri, där du inte omedelbart uppfattat stölden.

Särskilda aktsamhetskrav

- Du får inte agera på sådant sätt att du utsätter din egendom för stor risk att stjälas eller skadas. Det är särskilt viktigt att du inte beger dig eller stannar kvar i miljöer där det finns en hotbild.
- Du får inte vara påverkad av alkohol, narkotika, annat berusningsmedel eller sömnmedel så det orsakar eller förvärrar en skada.

C1.9 Stöld av cykel eller barnvagn

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på barnvagn eller cykel.

Särskilda aktsamhetskrav

- Barnvagn ska vara fastlåst om den förvaras i olåst utrymme utanför bostaden.
- Cykel ska vara låst med cykellås som är godkänt av Svenska Stöldskyddsföreningen.

Se avsnitt A7.2, Särskild självrisk för självrisk på cykel.

Se även avsnitt K4.5, Generella aktsamhetskrav. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

C1.10 Stöld av motordrivet trädgårdsredskap

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på motordrivet trädgårdsredskap som inte är registreringspliktigt.

Särskilda aktsamhetskrav:

- Motordrivet trädgårdsredskap ska förvaras i låst utrymme eller vara fastlåst med kätting och lås som är godkänt Svenska Stöldskyddsföreningen. Tändningsnyckel får inte lämnas kvar i fordonet eller förvaras i närheten. (Detta aktsamhetskrav gäller inte så kallad "Robotgräsklippare" som går av sig själv utan assistans av människa när den används)

Se även avsnitt K4.5, Generella aktsamhetskrav. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

C1.11 Stöld av kanot, kajak, kanadensare, roddbåt och surfingbräda

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på fastlåst kanot, kajak, kanadensare, roddbåt eller surfingbräda.

Särskilda aktsamhetskrav

- Egendomen ska vara fastlåst med kätting och lås som är godkänd av Svenska Stöldskyddsföreningen.

Se även avsnitt K4.5, Generella aktsamhetskrav. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

C1.12 Stöld av handikapphjälpmedel

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse på handikapphjälpmedel.

Med handikapphjälpmedel avses särskilda tjänster, produkter, program eller liknande som enbart är avsett för funktionshindrade. De ska fungera som ett medel för brukaren att kontinuerligt kunna utföra normala aktiviteter.

Särskilda aktsamhetskrav

- Egendomen ska vara inlåst eller fastlåst eller förvarad på ett sätt som normalt kan betraktas som aktsamt.

Se även avsnitt K4.5, Generella aktsamhetskrav. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

C1.13 Trädgårdsmöbler m.m.

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på trädgårdsredskap, trädgårdsmöbler, badtunna, grillar och terrassvärmare.

C1.14 Låsbyte

Om nyckel till den försäkrade bostaden förloras vid inbrott i den försäkrade bostaden, låst lokal, låst förvaringsskåp, genom rån eller väskryckning kan vi ersätta låsbytet till den försäkrade bostaden om det är sannolikt att gärningsmannen kan spåra vart nyckeln går.

Låsbyte ersätts inte om nyckel åtkommit vid stöld ur bil.

C2 Andra egendomsskador än stöldskador

C2.1 Brand, explosion med mera

Försäkringen gäller för:

- skada genom eld som kommit lös,
- skada genom kortslutning, överslag, överspänning i hushållsmaskin och annan elektrisk maskin, apparat eller ledning,
- skada genom explosion (skada genom sprängningsarbete ersätts inte),
- skada genom blixtnedslag,
- för skada från frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast samt
- egendom som plötsligt skadats av sot (skada genom sot från levande ljus ersätts inte).

C2.2 Läckage

Har egendomen skadats av vätska eller ånga som oberäknat strömmat ut gäller försäkringen om utströmningen skett från/genom:

- ledningssystem för vatten, värme eller avlopp (spillvatten),
- anordning ansluten till ovan angivna system (till exempel tvättställ, disk- eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank och bassäng),
- våtisolering/tätskikt i badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvbrunn. Ersättning lämnas endast om våtisolering/tätskiktet motsvarar kravet i gällande bygg- och branschregler vid byggnadstillfället/ombyggnadstillfället,
- invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning,
- vattensäng,
- kyl eller frys vid fel på dessa eller vid strömavbrott,
- akvarium (har utströmning skett från akvarium ersätts även fiskar och växter) samt
- oljefylld radiator och brandsläckare.

Vad försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte:

- den utströmmande vätskan,
- skada på den anordning som läckt,
- i våtutrymme - skada på ytskikt inklusive tätskikt genom vilket läckaget uppstått. När det gäller läckage genom ytskikt inklusive tätskikt betraktar vi hela våtutrymmet som en enhet,
- skada genom utströmning från rökkanal, ventilationskanal, ventilationshuv, luftstam, dräneringssystem, dagvattensystem, stuprör (annat än vad som sägs ovan), tak eller takränna,
- skada genom markfukt,
- skada genom kondens,
- skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommit in i byggnaden, se avsnitt C2.4, Översvämning och jordrörelse samt
- akvarium och vattensäng.

C2.3 Storm, hagel och snötryck

C2.3.1 Storm

Försäkringen gäller för egendom inomhus som skadats av regn eller kyla eller någon annan oundviklig följd av att huset där egendomen fanns skadats vid en storm samt för fast monterad radio-, TV-antenn och parabol. Med storm menas en vindstyrka på 21 m/s.

Undantag

Ersättning lämnas inte för skada på båthus, sjöbod, växthus, drivbänk eller tält. Ersättning lämnas inte heller för egendom som förvarats däri eller utomhus.

C2.3.2 Hagel

Försäkringen gäller för egendom inomhus som skadats av regn eller kyla eller någon annan oundviklig följd av att huset där egendomen fanns skadats av hagel.

Undantag

Ersättning lämnas inte för skada på växthus, drivbänk, tält eller för egendom som förvarats däri eller utomhus.

C2.4 Översvämning och jordrörelse

C2.4.1 Översvämning

Har löseegendom skadats av att vatten svämmat över till följd av skyfall, snösmältning, stigande sjö eller vattendrag strömmat från markytan direkt in i byggnad via ventil, fönster, dörröppning eller inomhus trängt upp ur avloppsledning gäller försäkringen för uppkomna skador.

Med skyfall förstås här regn med en intensitet av minst en mm per minut eller 50 mm per dygn.

Undantag

Ersättning lämnas inte för skada:

- på båthus, sjöbod, badhytt, tält eller växthus,
- på egendom som förvaras i båthus, sjöbod, badhytt, tält, växthus eller utomhus eller
- vars uppkomst har direkt eller indirekt samband med dammgenombrott.

C2.4.2 Jordrörelse

Försäkringen gäller när löseegendomen skadas av jordskalv (minst 4 enligt Richterskalan och med minsta intensitet 6) jordskred, jordras, bergras, lavin eller vulkanutbrott.

C2.5 Trafikolycka och luftfarkost

Försäkringen gäller när:

- egendom som du haft med dig utanför bostaden skadats eller förlorats vid trafikolycka med motorfordon, båt, flygplan, cykel eller annat fordon eller
- egendom har skadats av att luftfarkost störtat, eller om delar från sådan fallit ner

Ersättning lämnas inte för skada i samband med tävling, träning inför tävling eller under tävlingsliknande förhållanden.

C2.6 Skada på livsmedel i frys och på tvätt i maskin

Försäkringen gäller för skada på:

- livsmedel i frys vid strömavbrott eller vid fel på frysen samt
- tvätt i tvättmaskin eller torktumlare vid fel på maskinen.

C2.7 Skada på hushållsmaskiner

Försäkringen gäller om hushållsmaskin (hushållsmaskin som är exempelvis maskin för klädvård, disk, städning, förvaring eller tillagning av livsmedel) brustit eller gått sönder.

Försäkringen gäller inte för:

- estetiska skador som inte innebär bestående funktionsnedsättning,
- skada orsakad av rost eller frätning på egendom utanför byggnaden,

- kostnad för förbättring eller förändring som du låter utföra i samband med reparation eller kostnad för provisorisk reparation samt
- skada som består i normal förslitning eller åldersförändring.

C2.8 Skada orsakad av vilda djur

Försäkringen gäller om vilda djur har tagit sig in i bostaden och orsakat skada.

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av råttor, möss, getingar, bin, myror eller andra insekter.

C3 Allrisk lösöre

C3.1 Försäkrade skadehändelser

Försäkringen ersätter förlust eller skada på försäkrad egendom. Förlusten eller skadan ska ha uppkommit genom en plötslig och oförutsedd yttre händelse av annat slag än vad som beskrivs under avsnitt C1, Stöldskador och C2, Andra egendomsskador än stöldskador.

Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).

C3.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa utanför hemorten gäller försäkringen i hela världen under resans första 45 dagar.

C3.3 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för:

- lösöre som endast är avsett för privat bruk och som du äger, hyr eller lånar av privatperson och
- lösöre som du hyr eller lånar från skola eller landsting.

C3.4 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skadehändelser som omfattas av grundförsäkringen.

Försäkringen gäller inte heller för:

- motordrivna fordon, husvagn eller annat släpfordon (försäkringen gäller dock för motordriven rullstol samt motordrivet handikapphjälpmedel som inte är Trafikförsäkringspliktigt),
- vatten- eller luftfarkost,
- delar eller utrustning som hör till ovan angivna fordon eller farkoster och som kan försäkras genom motorfordons-, båt- eller flygförsäkring,
- stöldbegärlig egendom som lämnats kvar, glömts, förvaras eller förlagts exempelvis i bil, båt, tält och husvagn,
- stöldbegärlig egendom, som förlorats ur garage, uthus, källare- och vindsförråd i flerfamiljshus eller ur resgods som är incheckat eller polletterat,

- cykel,
- kontanter och värdehandlingar samt mynt-, sedel- eller frimärkssamlingar av numismatiskt eller filatelistiskt värde,
- brygga eller uthus på annans mark,
- djur eller skada orsakad av djur eller insekter,
- egen fast inredning i lägenhet,
- låsbyte,
- skada till följd av felaktigt handhavande, bearbetning, reparation eller rengöring samt
- skada som uppkommit genom förslitning eller åldersförändring.

C3.5 Särskilda aktsamhetskrav:

Egendomen får inte utsättas för risk att skadas eller förloras. Du ska följa bruksanvisningar och föreskrifter meddelade av producent eller leverantör av produkt.

Se även avsnitt K4.5, Generella aktsamhetskrav. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

C3.6 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 50 000 kr.

C4 Merutgifter och hyresbortfall vid egendomsskada

Blir bostaden helt eller delvis obrukbar till följd av en ersättningsbar skada kan du också få ersättning för nödvändiga och skäliga merutgifter samt faktiskt hyresbortfall.

C4.1 Merutgifter

Ersättning lämnas för 90 % av nödvändiga och skäliga merutgifter för kost och logi samt magasinering under högst två år från den dag skadan inträffat.

C4.2 Hyresbortfall

Är din bostad eller del av den uthyrd kan ersättning lämnas med det belopp som du enligt lag är skyldig att sätta ned hyran med. Vi drar av kostnader för värme och andra driftskostnader som du spar under tiden. Ersättning lämnas under högst ett år från den dag skadan inträffat.

D Privatansvar

Försäkringen gäller när någon kräver att du ska betala skadestånd för en person- eller sakskada som du orsakat under försäkringstiden och som du enligt gällande skadeståndsrätt är skyldig att betala.

Försäkringen gäller för dig som privatperson – men inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

D1.1 Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle betalar vi högst 5 000 000 kr. Detta gäller även om flera av de som försäkringen gäller för är skadeståndsskyldiga samt om flera skador uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

D1.2 Skada orsakad av barn

Barn upp till fyraårsåldern blir normalt inte skadeståndsskyldiga för skador som de orsakar. Om barnet inte uppnått sådan ålder, bedömer vi barnets ansvar som om barnet uppnått fyraårsåldern. Detta gäller inte i den mån ersättning för skadan kan utgå från annan eller från annan försäkring.

D1.3 Skada på bostad

Försäkringen gäller för skada på bostad, hotellrum eller liknande som du hyr, lånar eller innehar med bostadsrätt. Skadan ska ha uppkommit genom brand, explosion eller utströmning av vätska, ånga eller gas från ledningssystem, kyl- eller frysanläggning, vattensäng eller akvarium.

Har skadan uppkommit på annat sätt omfattar försäkringen endast:

- vatten- och avloppssystem och därtill anslutet sanitetsgods såsom tvättstall, badkar, toalettstol och bidé,
- glas i fönster och dörrar,
- kyl, sval, frys, spis, disk- och tvättmaskin samt
- maskinella anordningar i tvättstuga utanför bostaden.

Vid resa gäller försäkringen även för skada på inventarier i hotellrum eller annan hyrd eller lånad bostad.

D1.4 Undantag

Du har inte rätt att utan vår tillåtelse medge skadeståndsskyldighet. Tar du inte hänsyn till detta är vi inte ersättningsskyldiga om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Vi betalar inte skada:

- som uppstått i samband med att försäkrad person utfört uppsåtlig gärning som enligt svensk lag objektivt sett kan leda till fängelse,
- som du vållat uppsåtligen. Undantaget tillämpas inte för någon som var i sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § Brottsbalken eller var under 12 år vid skadetillfället,
- som tillfogats försäkrad person,
- som uppkommit på grund av slitage eller vanvård,
- som du är ansvarig för som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon då skadan uppkommit i följd av trafik med fordonet. (undantaget avser inte motordriven rullstol och inte heller trädgårdsredskap för privat bruk samt motordrivet handikapphjälpmedel som inte är registreringspliktigt),

- som du är ansvarig för som ägare, brukare eller förare av vatten- eller luftfarkost. Undantaget avser inte kanot, roddbåt och surfingbräda,
- som du är ansvarig för som ägare av fastighet, tomträtt, bostadsrättslägenhet eller innehavare av lägenhet som inte omfattas av denna försäkring (undantaget avser inte obebyggd tomt som du äger för eget privat bostadsändamål),
- på egendom som du hyrt, lånat, bearbetat, reparerat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befattnings med,
- som kan ersättas genom annan försäkring eller
- som du är ansvarig för i egenskap av ägare/innehavare av lägenhet utomlands.

D1.5 Hur vi tar hand om skadeståndskrav

Om du krävs på ersättning på grund av skada som kan omfattas av försäkringen och som beräknas överstiga försäkringens självrisk:

- ska du anmäla kravet till oss utan dröjsmål,
- vi utreder om du är skadeståndsskyldig,
- vi förhandlar med den som kräver skadestånd,
- vi för din talan vid rättegång och svarar i så fall också för rättegångskostnader samt
- vi betalar det skadestånd som du är skyldig att betala.

Blir det rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa våra anvisningar. Vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäligen och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Om vi inte får underrättelse om rättegången eller om våra anvisningar inte följs blir inte domen bindande för oss.

E Rättsskydd

Rättsskyddet i hemförsäkringen gäller för dig i din egenskap av privatperson och avser händelser i privatlivet. Utanför Norden gäller försäkringen för dig endast i egenskap av resenär.

E1.1 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

E1.1.1 Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss. Om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig denna tid.

Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part helt eller delvis avvisat ett framställt krav.

E1.1.2 Om du inte har haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft sådan så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

E1.1.3 Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Om rättsskydd beviljas tillämpas den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande försäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

E1.2 Vilka tvister försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas av tingsrätt, fastighetsdomstol, Statens VA-nämnd, eller som efter prövning i sådan domstol kan prövas av hovrätt eller Högsta domstolen. Försäkringen gäller också för tvist som prövas av Miljödomstolen enligt 20 kap 2 § punkt 6 Miljöbalken, dock med undantag för grupptalan enligt 32 kap 13 §. I nämnda mål gäller försäkringen också för resning, dock endast om resning beviljats.

Anmärkning

Försäkringen gäller inte för tvist som endast kan prövas av administrativa myndigheter, specialdomstolar eller allmänna förvaltningsdomstolar, till exempel fastighetsbildningsmyndighet, länsstyrelse, hyresnämnd, länsrätt, kammarrätt eller regeringsrätten.

Försäkringen gäller inte heller för brottmål (se dock avsnitt E1.3, Var försäkringen gäller) eller ärenden som handläggs enligt Lagen om domstolsärenden.

Ovanstående undantag gäller dock inte för tvister/överklaganden i förvaltningsdomstolarna rörande beslut om LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). En förutsättning är att tvist har uppstått.

Begränsning

Är tvisten sådan att den först kan prövas av annan instans (till exempel Allmänna reklamationsnämnden, skiftesman, kronofogdemyndighet, arrende- eller hyresnämnd) betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning.

Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden, Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd eller Olycksfalls- och sjukförsäkringsnämnden.

Vid arvstvister gäller försäkringen inte för kostnader som uppkommer före klander av arvskifte eller testamente.

E1.3 Var försäkringen gäller

Du kan få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat inom Norden och utom Norden, om momentet Reseskydd ingår, när du varit på resa och tvisten gäller dig i din egenskap av resenär.

Försäkringen gäller även för dig som förare eller brukare av motorfordon, husvagn eller annat släpfordon eller fritidsbåt, segelbräda som du tillfälligt lånat eller hyrt utanför Norden. Rättsskyddet gäller då även för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för:

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter,
- vållande till annans död samt
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

E1.4 Undantag

Försäkringen gäller inte för tvist:

- där värdet av vad som yrkas inte överstiger ett halvt prisbasbelopp och därmed ska handläggas enligt reglerna 1 kap 3d § rättegångsbalken (så kallade småmål). Detta undantag tillämpas inte vid tvist med oss på grund av försäkringsavtalet,
- som gäller skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av gärning som föranlett misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet,
- som väcks med stöd av Lagen om grupprättegång och du är kändepart,
- som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av ansvarsförsäkringen,
- om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad,
- med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med. Har du hem- eller villahemförsäkring gäller dock försäkringen för tvist om vårdnad, umgänge, underhåll till barn och barns boende om tvisten uppkommit tidigast ett år efter det att äktenskapet, partnerskapet eller samboförhållandet upphörde, som har samband med ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning,
- som har samband med ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning,
- som gäller handel med aktier, optioner, obligationer, fondandelar, värdepapper, värdetransaktioner eller valutor,
- som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet,
- som har samband med borgensåtagande som du gjort eller avtal som du träffat till förmån för någon avseende dennes förvärvsverksamhet eller tilltänkta verksamhet,
- som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på dig, om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom,
- som gäller dig eller någon annan av dem som försäkringen gäller för i egenskap av ägare av fastighet eller innehavare av tomträtt,
- som gäller personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren,
- som gäller dig som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, vatten- eller luftfarkost,
- som gäller dig som ägare eller delägare till annan fastighet eller innehavare av annan tomträtt eller bostadsrätt än den som anges i försäkringsbrevet samt
- angående så kallad "time share" (tidsdelat boende) eller liknande.

E1.5 Vilket ombud du kan välja

För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom utställande av rättegångsfullmakt, anlitar lämpligt ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång.

Ombudet kan vara advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Sådan lämplighetsprövning kan göras av Svensk Försäkrings nämnder för prövning av ombuds lämplighet.

Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat, kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud, kan prövning göras hos Svensk Försäkrings nämnder för rättsskyddsfrågor.

E1.6 Vilka kostnader försäkringen ersätter

Genom försäkringen betalas nödvändiga och skäligen kostnader om du inte kan få dem betalda av motpart eller staten. Med nödvändiga och skäligen kostnader avses bland annat att kostnaderna måste stå i rimlig proportion till det belopp tvisten gäller.

Betalning á conto kan utgå först efter särskild prövning och högst två gånger per år. Á conto kan endast utgå om ärendet är särskilt omfattande eller långvarigt.

E1.6.1 Vad försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter:

- ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skäligen tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen,
- nödvändiga och skäligen kostnader för utredning som anskaffats före rättegång och efter det att tvist uppstått, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud,
- expeditionskostnader i domstol,
- kostnader för bevisning i rättegång och i skiljemannaförfarande,
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols- eller skiljemänsprövning av tvisten,
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats samt
- kostnader som uppkommer för medlare som rätten förordnat.

E1.6.2 Vad försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte:

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad,
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud
- verkställighet av dom, beslut eller avtal,
- i sådan tvist där prövningen av tvisten kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (så kallade pilotmål),

- ersättning till skiljemän,
- kostnad som uppkommer genom att du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning från motparten,
- ombudskostnader som får anses ingå i skadestånd som tillerkänts försäkrad samt
- kostnad för indrivning av obetald fordran.

E1.7 Självrisk

Självrisk är 25 % av kostnaderna, dock lägst grundsjälvrisk.

E1.8 Högsta ersättningsbelopp

Genom försäkringen betalar vi vid varje tvist högst 200 000 kr (inklusive mervärdesskatt). Endast en tvist anses föreligga om du och annan försäkrad står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om de avser samma skada eller om yrkandena stöder sig väsentligen på samma händelse eller omständighet. Således anses en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund, till exempel i samband med fastighetsöverlåtelse.

Försäkringen ersätter tvister avseende beslut om LSS med högst 10 ombudstimmar per år och försäkrad.

E1.9 Preskription

Preskriptionstiden börjar löpa från den tidpunkt du anlitar ombud, se avsnitt K3.7, Preskription.

E1.10 Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen inträder vi i din rätt mot annan.

F Överfallsskydd

Överfallsskydd gäller för hem- och villahemförsäkring.

Försäkringen gäller för dig som privatperson. Försäkringen gäller inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet och inte heller för skada som inträffat på resa till eller från arbetet och som kan ersättas enligt Lagen om arbetsskadeförsäkring eller Lagen om statligt personskadeskydd.

Ersättning kan lämnas för personskada om du blivit utsatt för misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld som inte är ringa, eller vid sexualbrott enligt brottsbalken 6 kap 1-2, 4-6 § (till exempel våldtäkt, sexuellt tvång).

Ersättningen bestäms enligt 2 och 5 kap Skadeståndslagen. Dock högst enligt avsnitt F1.2, Ersättningsbelopp.

Ersättning till dig som närstående till person som dödats lämnas inte i vidare mån än vad som sägs i avsnitt F1.3, Närståendes död.

Sådan ränta som gärningsmannen kan vara skyldig att betala från skadedatum ersätts inte.

Undantag

Vi betalar inte skada som du tillfogats:

- av annan person som du bor med,
- om du var påverkad av alkohol, narkotika, annat berusningsmedel eller sömnmedel, om du inte kan göra sannolikt att det saknas samband mellan din skada och denna påverkan,
- i samband med brottslig handling som du utför eller utfört och som enligt svensk lag kan leda till dagsböter eller fängelse,
- om du utan skäligen anledning har utsatt dig för risken att skadas,
- skada som gärningsmannen tillfogat dig i sin tjänsteutövning och som dennes arbetsgivare enligt skadeståndslagen är skyldig att ersätta (arbetsgivarens principalansvar) samt
- om du kan få ersättning genom annan försäkring.

F1.1 Vid inträffad skada

För att få ersättning måste du:

- genast anmäla skadehändelsen till polisen,
- genast uppsöka läkare samt uppvisa läkarintyg,
- visa att den som skadat dig är okänd eller inte kan betala skadeståndet,
- visa att du är berättigad till skadestånd. Det sker normalt genom en lagakraftvunnen dom eller om gärningsmannen är okänd genom en slutförd förundersökning gjord av polisen samt
- stämma gärningsmannen med krav på skadestånd om vi begär det. Vi betalar då dina rättegångskostnader.

F1.2 Ersättningsbelopp

Vi betalar vid varje skada högst 1 000 000 kr. Detta belopp gäller även om flera av de försäkrade skadats. Flera skador anses som en skada om de uppkommit vid samma tillfälle.

Vi betalar ersättning enligt gällande skadeståndsrätt, oavsett vilket belopp domstol har utdömt på grund av medgivande eller av annan anledning, dock högst enligt följande:

- misshandel 8 000 kr,
- misshandel med tillhyggen eller med upprepade sparkar mot liggandeperson eller misshandel i bostaden 12 000 kr,
- grov misshandel 30 000 kr,
- grov misshandel som medför livshotande skada 80 000 kr,
- sexuellt tvång 50 000 kr,
- våldtäkt 100 000 kr,
- våldtäkt mot barn under femton år 150 000 kr och
- övriga sexualbrott enligt brottsbalken 6 kap 5-6 § 30 000 kr.

Om du har utsatts för upprepade brott av samma gärningsman vid olika tillfällen eller av en eller flera gärningsmän vid samma tillfälle lämnas endast ett ersättningsbelopp

Ombudskostnader ersätts inte.

F1.3 Närståendes död

Om någon närstående* dödats genom mord eller dråp betalar vi, inom ramen för det belopp som anges i avsnitt F1.2, Ersättningsbelopp, 25 000 kr för sorg och saknad.

*Med närstående avses här make, maka, sambo, registrerad partner, föräldrar och barn. Syskon som du sammanbodde med vid dödsfallet räknas också in i denna krets.

För att vara berättigad till ersättning måste du komma in med lagakraftvunnen dom eller - om gärningsmannen är okänd - slutförd förundersökning från polisen.

G Krishjälp

Försäkringen gäller vid en skada som kan ersättas enligt grundvillkoren och ersätter krishjälp för försäkrad som drabbas av akut psykisk kris på grund av:

- brand eller inbrott i den försäkrade bostaden samt
- rån, överfall eller våldtäkt.

Undantag

Försäkringen gäller inte:

- för något som har samband med eller om du drabbas av den när du utför eller medverkar till brottslig handling som enligt svensk lag kan leda till fängelse,
- för psykisk ohälsa som är en följd av skada som tillfogas dig av någon annan som omfattas av försäkringen samt
- för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kr per försäkrad. Krishjälp ges av legitimerad psykolog med högst 10 behandlingstillfällen per försäkrad. Krishjälp ges bara i Sverige. Tiden under vilken behandling kan ske är begränsad till 12 månader från olyckstillfället. Ersättning lämnas också för resor i samband med behandling om resorna överstiger 30 km per behandlingstillfälle. Ersättning ges inte för resa från plats utanför Sverige.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

H Reseskydd

Reseskydd gäller för dig under resa som du företar i egenskap av privatperson förutsatt att försäkringen trätt i kraft innan resa påbörjats. Reseskyddet gäller inte under tjänsteresa.

Vid resa inom Norden och under de första 45 dagarna av varje resa utanför Norden gäller hemförsäkringens samtliga moment. Med resa avses resa utanför hemorten med minst två övernattningar.

Anspråk på ersättning ska styrkas genom kvitton och intyg i original.

Är du inte varaktigt boende i Sverige gäller försäkringen enbart för skada som inträffat i Sverige.

H1.1 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för:

- kostnader som beror på att vårdbehov förelåg redan då avresan startade. Vid akut försämring som inte kunnat förutses ersätter vi dock kostnader som beror på försämringen,
- kostnader för privat sjukvård i Sverige,
- kostnader för vistelse på badanstalt, hälso- eller rehabiliteringshem och därmed förenade resor,
- kostnader som skulle ha ersatts av allmän försäkringskassa om du vore ansluten,
- kostnader vid sjukdom eller olycksfall som berott på att du varit påverkad av alkohol, narkotika, annat berusningsmedel eller sömnmedel,
- kostnader som har samband med graviditet eller förlossning som uppstått efter den 28:e veckan av graviditeten,
- skada som uppstått i samband med att du utfört uppsåtlig gärning, som enligt svensk lag kan leda till dagsböter eller fängelse,
- skada som drabbar dig under deltagande i match eller tävling som representant för idrottsförening som är ansluten till idrottsförbund,
- skada som drabbar dig under deltagande i boxning, brottning, budo eller därmed jämförlig idrottsutövning,
- skada som drabbar dig under deltagande i särskilt anordnad hastighetstävling eller träning med bobsleigh, rodel, motordrivet fortskaffningsmedel,
- skada som drabbar dig under offpistiskidåkning, freestyleskidåkning, backhoppning, fallskärmshoppning, segelflygning, ballongflygning, drakflygning, skärmflygning eller liknande aktivitet,
- skada som drabbar dig under bungy-jump, dykning, avancerad bergsbestigning, bergsklättring, klättring på is, snö eller liknande aktivitet,
- kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning, konvention eller annan försäkring samt
- kostnader som är förorsakade av att fartyg eller flygplan på grund av din skada måste ändra sin färdplan.

H1.2 Läke- och resekostnader

Vi betalar vid olycksfall eller akut sjukdom nödvändiga och skäligen kostnader för:

- sjukhus- och läkarvård samt för annan behandling som legitimerad läkare föreskriver,
- provisorisk behandling av akuta tandbesvär som uppkommit under resan och som måste åtgärdas utanför hemorten. Högsta ersättningsbelopp är då 5 000 kronor samt

- resor i samband med ersättningsbar vård och behandling. Du ska anlita det billigaste färd sätt som kan användas med hänsyn till ditt tillstånd. Använder du egen bil får du ersättning med samma belopp per kilometer som försäkringskassan betalar.

Du får ersättning för ovanstående kostnader under längst 60 dagar från första läkarbesöket.

H1.3 Merkostnader

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligen merkostnader för:

- förlängning av vistelsen på en ort eller ändring av förläggningssättet, på grund av olycksfall eller akut sjukdom, enligt legitimerad läkares föreskrifter. Vi ersätter också motsvarande merkostnader för medföljande försäkrad, som tvingas stanna kvar hos den sjuke eller skadade. Ersättning lämnas i högst 60 dagar,
- resa till hemorten i Sverige vid sjukdom eller olycksfall som sker enligt läkares föreskrift och innebär ett dyrare färd sätt. Vi ersätter också motsvarande merkostnader för medföljande försäkrad. Färd sättet ska vara föreskrivet av läkare efter samråd med SOS-International a/s i Köpenhamn,
- resa till hemorten i Sverige med reguljärt transportmedel om du tvingas avbryta resan på grund av att närstående* person i Sverige blivit allvarligt sjuk, råkat ut för allvarligt olycksfall eller avlidit,
- resa till hemorten i Sverige med reguljärt transportmedel om oförutsedd händelse har inträffat som orsakat väsentlig egendomsskada på din bostad i Sverige,
- en närståendes* resa till dig från hemorten i Sverige och åter samt uppehållskostnader, om du drabbas av sjukdom eller olycksfall som av legitimerad läkare betraktas som livshotande,
- transport till hemorten i Sverige av försäkrad, som oväntat har avlidit under resan. Vi betalar också merkostnader för medföljande försäkrads hemresa. I stället för hemtransport kan vi betala kostnaden för begravning på platsen (högsta sammanlagda ersättningsbelopp för begravning på plats är 50 000 kr) samt
- resa, kost och logi för två närstående* personer, som reser från hemorten i Sverige för att delta i begravningen av avliden försäkrad, som inte transporterats hem.

*Med närstående person menas make/maka/sambo, registrerad partner, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar.

H1.4 Outnyttjad resekostnad

Ersättning lämnas om resan inte kunnat fullföljas som planerat på grund av att:

- du av läkare sjukskrivits eller skriftligt ordinerats sängläge på hotellrum eller motsvarande under mer än två dygn. Ersättning lämnas från den dag legitimerad läkare undersökt dig och föreskrivit detta,
- du har blivit intagen på sjukhus för vård,
- du av SOS-international a/s i Köpenhamn eller av oss blivit föreskriven att du måste åka hem i förtid,

- oförutsedd händelse inträffat som orsakat väsentlig egendomsskada på din bostad i Sverige,
- närstående person* i Norden har blivit allvarlig sjuk råkat ut för allvarligt olycksfall eller avlidit eller
- medföljande försäkrad person avlider.

Ersättning lämnas även för medföljande försäkrads resekostnader om denne väsentligen inte kunnat utnyttja resan som planerat eftersom sjukdomen/olycksfallet krävt intensivvård på sjukhus eller ständig tillsyn på hotellrum.

*Med närstående person menas make/maka/sambo, registrerad partner, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar.

Ersättning för outnyttjad resekostnad

Ersättning lämnas med så stor del av resekostnaden som svarar mot förhållandet mellan antalet outnyttjade dagar och resans totala antal dagar enligt uppgjord resplan, resdagar inräknade.

Med resekostnad menas här sådan kostnad som du före skadetillfället betalat för resa, logi, kost, liftkort och utflykter som du inte kan få tillbaka från annat håll.

Om du reser med bil från hemorten i Sverige räknas dessutom som resekostnad en kilometerersättning enligt försäkringskassans norm för närmaste färdväg från hemorten till platsen där resan avbryts och åter. Du får ersättning för högst 5 000 km. Den totala resekostnaden ska fördelas på antalet deltagare i resan.

Ersättning lämnas per drabbad försäkrad för outnyttjad resekostnad med högst 1 000 kr per person och dag. Ersättningen begränsas dock till sammanlagt högst 10 000 kr per person dock högst till resans pris. Från ersättningen drar vi av den återbetalning som vid avbrott i resan kan fås från annan försäkring, researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

H1.5 Självrisk

Din självrisk framgår av ditt försäkringsbrev. Du betalar ingen självrisk för momentet Outnyttjad resekostnad.

I Tilläggsförsäkringar

Tilläggsförsäkringarna gäller om de är angivna i försäkringsbrevet.

I1 Resextra

Om det framgår av försäkringsbrevet att Resextra ingår gäller utöver de allmänna försäkringsvillkoren även följande villkor.

Försäkringens gäller under de 45 första dagarna vid privat resa eller researrangemang som är avsedd att vara minst två dygn. Med researrangemang menas:

- av reseföretag såld färdbiljett, logi, liftkort eller annat arrangemang,
- stuga eller lägenhet som hyrs ut av stug- eller lägenhetsförmedling,

- övernattning på hotell eller liknande samt
- hyra av miljöbil hos biluthyrningsföretag.

11.1 Avbeställningsskydd

Försäkringen gäller för privat researrangemang vid resa som har sin utgångspunkt i de Nordiska länderna. Researrangemanget ska ha kostat minst 1 000 kr per person eller 2 000 kr för hushållet. Vi ersätter dig för de kostnader som inte kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning, annan försäkring eller arrangör.

Försäkringen betalar ersättning om du före avresan tvingas avbeställa researrangemanget på grund av:

- olycksfall, akut sjukdom eller dödsfall som drabbat dig, närstående person* till dig, ditt resällskap eller person som du tänkt besöka eller
- en oförutsedd händelse (till exempel brand) som orsakat väsentlig skada i den bostad som anges i försäkringsbrevet.

*Med närstående person menas make/maka/sambo, registrerad partner, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar.

För att försäkringen ska gälla krävs att du tillhandahåller läkarintyg och andra handlingar som kan vara av betydelse vid skaderegleringen. Bokningsbekräftelse och andra resehandlingar på svenska eller engelska ska inlämnas till oss om vi begär det.

Högsta ersättning är 25 000 kr per person dock högst 75 000 kr sammanlagt.

Försäkringen gäller inte:

- kostnader som uppkommit genom att du dröjt med avbeställningen,
- sjukdom eller olycksfall om researrangemanget beställts i strid mot medicinska råd av läkare,
- sjukdom, olycksfall eller annan händelse som har orsakats av att du använt alkohol, narkotika, sömnmedel eller andra berusningsmedel,
- sjukdom, olycksfall eller skada som inte är akut eller som var känd vid beställning av resan samt
- avbeställning i samband med graviditet eller förlossning efter den 28:e graviditetsveckan.

11.2 Försening vid ut- och hemresa

Om du inte kommer i tid till en i förväg betald resa får du ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader (för resa, kost och logi) som kan uppstå för att du ska ansluta dig till resan. Är anslutning till utresan inte möjlig kan du istället få ersättning till ny resa med ett belopp som motsvarar den inställda resans pris. Avdrag görs för kostnader som kan återfås av researrangör eller transportföretag.

Förseningen ska bero på:

- att allmänt färdmedel som du åkt med (exempelvis tåg, buss) råkat ut för trafikolycka, väderlekshinder eller tekniskt fel,
- trafikolycka med bil eller motorcykel som du åkt med under den direkta färden till resans utgångspunkt (skadan ska vara av den omfattningen att fordonet måste bärgas) eller

- annan plötslig och oförutsedd yttre händelse som du inte kunnat förhindra

En förutsättning för att försäkringen ska gälla är att du påbörjat färden till resans utgångspunkt i så god tid att du under normala förhållanden skulle ha hunnit checka in dig och ditt bagage i förväg i enlighet med vad som krävs.

Högsta ersättning är 25 000 kr per person dock högst 75 000 kr sammanlagt.

I1.3 Personförsening

Om det allmänna färdmedel du reser med eller ska resa med försenas betalar försäkringen per person:

- 400 kr efter 6 timmars försening samt
- ytterligare 400 kr per 12 timmar därutöver.

Högsta ersättning är 5 000 kr per person. Intyg från researrangör eller transportföretag om förseningen ska kunna uppvisas.

Försäkringen gäller inte då ersättning betalats enligt avsnitt I1.2, Försening vid ut- och hemresa.

I1.4 Bagageförsening

Om ditt bagage som polletterats vid utresa blir försenat efter din ankomst till resmålet får du per kolli (endast en person per kolli) ersättning med:

- 750 kr efter 6 timmars försening eller
- 1 500 kr efter 24 timmars försening eller
- 2 000 kr efter 48 timmars försening

Högsta sammanlagda ersättning är 5 000 kr. Anmälan ska göras till transportören som ger dig en så kallad PIR-rapport eller liknande som används som underlag vid skadeanmälan.

I1.5 Försening vid anslutning

Om det allmänna färdmedel du reser med är försenat vid återkomsten till resans utgångspunkt i Norden, och du därför missar en bokad anslutning, får du ersättning för kost och logi till nästa möjliga anslutning mot uppvisande av kvitto.

Högsta ersättning är 1 000 kr per person.

I1.6 Ersättningsresa

Om påbörjat researrangemang avbryts eller inte kan utnyttjas för att du drabbas av sjukdom eller olycksfall lämnas ersättning med vad researrangemanget kostat under följande förutsättningar:

- du blir sängliggande eller intagen på sjukhus mer än halva den planerade restiden eller
- du måste återvända hem i förtid under restidens första hälft.

Detsamma gäller om ditt researrangemang inte kan utnyttjas därför att din medresenär drabbas av sjukdom eller olycksfall på ovan angivet sätt. Försäkringen gäller då endast för en person utöver den som drabbats av sjukdom eller olycksfall. Det krävs att en av försäkringsbolaget godkänd läkare godkänner hemresan eller i ett intyg anger antalet

sjukdagar och i förekommande fall föreskriver sängläge. Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket.

Högsta ersättning är 25 000 kr per person dock högst 75 000 kr sammanlagt.

Försäkringen gäller inte:

- om ersättning betalats via detta moment ersätts inte "Outnyttjade resekostnader" i Reseskyddet,
- vid olycksfall eller sjukdom som visat symtom innan resan startade eller som har samband med graviditet eller förlossning efter den 28:e graviditetsveckan eller
- sjukdom, olycksfall eller annan händelse som har orsakats av att du använt alkohol, narkotika, sömnmedel eller andra berusningsmedel.

Ersättning lämnas inte till avlidens dödsbo

11.7 Självrisk

Resextra gäller utan självrisk. Vi betalar dessutom din självrisk om det på resan inträffar en skada som ersätts via hemförsäkringen (med eventuell tilläggsförsäkring) och skadan överstiger gällande självrisk. Högsta ersättning är 2 000 kr.

12 Bostadsrättsförsäkring

Om det framgår av försäkringsbrevet att Bostadsrättsförsäkring ingår gäller utöver de allmänna försäkringsvillkoren även följande villkor.

Försäkringen gäller i din bostadsrättslägenhet på den adress som anges i försäkringsbrevet.

12.1 Försäkrad egendom

Försäkringen omfattar följande egendom:

- egendom som tillhör bostadsrättsföreningen och som du enligt såväl Bostadsrättslagen som bostadsrättsföreningens stadgar är underhållsskyldig för, om skadan har uppkommit under försäkringstiden,
- fast inredning som du äger och
- inglasad balkong/altan.

12.2 Försäkrade skadehändelser

Försäkringen omfattar de skadehändelser som anges i momenten C1, Stöldskador och C2, Andra egendomsskador än stöldskador.

12.3 Begränsning

Ersättning lämnas endast för den del av skadan som inte kan ersättas av bostadsrättsföreningens fastighetsförsäkring. Ersättning lämnas inte för skada som bostadsrättsföreningen enligt lag eller stadgar ska ersätta.

Normalt underhåll ersätts inte.

12.4 Vad försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte:

- skada som uppkommit genom förslitning, självsprickor, vittring eller åldersförändring, vare sig skadan visar sig successivt eller plötsligt,
- sprickbildning på byggnad som är naturlig med hänsyn till byggnadens utförande och konstruktion,
- förbättringsåtgärder eller tillrättaläggande av felaktiga utföranden och konstruktioner,
- skada på elvärmeslingor i golv i badrum, duschrum, tvättstuga eller annat våtutrymme inomhus som har golvbrunn,
- skada på byggnad genom fukt, röta, svamp, mögel, frätning eller långtidspåverkan,
- skada vars uppkomst har samband med dammgenombrott,
- skada orsakad av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel,
- skada på tak och/eller byggnaden i övrigt orsakad av läckage från tak eller
- för skada på egendom på grund av felaktig bearbetning, reparation eller rengöring.

12.5 Värdering

Skada på lägenhet värderas och ersätts enligt avsnitt J3, Värdering av skada på byggnadsdel i bostadsrätt.

12.6 Högsta ersättningsbelopp

Fullvärde.

12.7 Särskilda aktsamhetskrav

Föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av myndighet ska följas. Vid till exempel installationer får endast av behörig myndighet godkända produkter användas och installationen ska utföras fackmannamässigt. Tillverkares, leverantörers eller installatörers anvisningar för installation, skötsel och underhåll ska följas. Vid reparation, om- och tillbyggnad, ska myndighets föreskrifter, bland annat vad som anges i Boverkets byggnadsregler eller meddelats av kommunal byggnadsnämnd uppfyllas. Kraven ska uppfyllas oavsett om byggnadslov krävs för vidtagna åtgärder. Egendom ska handhas och förvaras på sådant sätt att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras.

Se även avsnitt K4.5, Generella aktsamhetskrav. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

J Ersättnings- och värderingsregler

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust. Vid förlust eller skada ska du kunna styrka innehavet och värdet av det skadade eller förlorade föremålet. Styrkandet kan ske till exempel med originalkvitto, garantibevis eller fotografi av föremålet. Kravet på styrkande är större ju högre värde föremålet har. Värdering sker utan hänsyn till personliga känslor för egendomen (affektionsvärde). Besvär av att egendomen inte har kunnat användas ersätts endast om vi särskilt tagit på oss detta.

Vi kommer ersätta på det mest miljösmarta sättet. Detta gäller både ersättning av lösöre och vid reparation eller återställande av skadad byggnad. Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant, repareras, återställas eller ersättas med likadan eller närmast motsvarande egendom. Vi har rätt att bestämma om skadad eller återfunnen egendom skall skickas in till oss eller en av oss meddelad mottagare. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska köpas eller repareras. Äganderätten till förlorad egendom, som vi ersatt, övertas av oss. Får du tillbaka egendom som ersatts ska du genast kontakta oss.

Ersättning lämnas inte för egendom som endast fått estetiska skador och som inte innebär en bestående funktionsnedsättning. Ersättning lämnas heller inte för kostnad för förbättring eller förändring som du låtit utföra i samband med reparation eller kostnad för provisorisk reparation.

Reparation och återställande ska godkännas av oss. Det är du som är beställare och betalningsansvarig av tjänster och varor om vi inte beslutat annat. Fakturor från den som utför en tjänst eller levererar varor ska därmed i normalfallet ställas till dig. Du får då också de fördelar som finns i konsumentlagstiftningen.

Kan skadad egendom repareras värderas skadan till skälig reparationskostnad, dock högst till det belopp egendomen värderas till enligt nedan.

J1 Värdering av lös egendom

Egendomen värderas och ersätts med utgångspunkt från nypriset (vad det kostar i allmänna handeln att köpa motsvarande ny egendom) och med hänsyn till värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet. Du får ersättning med så stor del av nypriset som framgår av tabellen nedan om du återanskaffar egendomen inom 6 månader från skadetillfället. Om du inte återanskaffar egendomen inom denna tid får du ersättning med högst 2/3 av inköpspriset (60 % av inköpspriset för smycken, äkta pärlor, ädelstenar m.m.). Om värdet inte enbart minskat till följd av ålder, slitage och omodernitet utan även till följd av nedsatt användbarhet kan ytterligare avdrag göras.

Värdet av eget arbete du nedlagt på fotografier, film, bandupptagningar, dataprogram, modeller och liknande ersätts inte. Du får inte heller ersättning för de kostnader du haft för framkallning och kopiering av film och fotografier eller för kostnader för att verifiera, styrka eller framställa krav.

Värdehandlingar värderas till den förlust den försäkrade gör vid skadetillfället. Bankböcker, kontokort, bankkort, telefonabonnemang och liknande ersätts endast med den kostnad som kan uppkomma för att spärra aktuellt konto och abonnemang. Om obehörig person utnyttjar kontot eller abonnemanget och detta medför en ekonomisk förlust för dig är denna kostnad inte ersättningsbar genom försäkringen.

Tabell för värdering av lös egendom

Föremål	Ersättning i procent sedan egendomen uppnått följande ålder								
	0-6 mån	6-12 mån	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år
Apparat för ljud- och/eller bildåtergivning, digitalbox, GPS samt tillbehör till sådan utrustning	100	100	80	60	40	20	20	20	20
Dator/datorutrustning	100	80	60	40	20	10	0	0	0
Mobiltelefon, smartphone, surfplatta, läsplatta, digital kompaktkamera och liknande samt tillbehör till sådan utrustning	100	70	50	30	20	10	0	0	0
Kameror, optik, projektorer och kikare samt tillbehör till sådan utrustning	100	100	65	55	45	35	25	20	20
Glasögon	100	100	80	60	40	20	20	20	20
Cyklar	100	100	85	70	55	40	25	20	20
CD- och DVD-skiva, DVD-film, tv-spel och datorspel	100	100	30	30	20	20	20	20	20
Fick- och armbandsur	100	100	85	75	65	55	40	25	20
Kläder, skor och väskor	100	100	60	30	20	20	20	20	20
Pälsar och pälsverk	100	100	80	70	60	40	20	20	20
Sport- och friluftsutrustning (till exempel skidor, golfutrustning)	100	100	80	60	40	20	20	20	20
Handikapphjälpmedel (Avser hjälpmedel klassat av lokala hjälpmedelspolicyn och som är förskrivna av landsting, kommun eller privat vårdgivare)	Egendomen värderas och ersätts till marknadsvärde. Med marknadsvärdet menas vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande föremål som det skadade/förlorade och i samma skick eller, om sådant inte finns att köpa, vad det sannolikt skulle ha kostat om det hade funnits. Om egendomen kan ersättas helt eller delvis av Landsting eller Kommun ersätter försäkringen endast den del som kunden själv ska betala.								
Hushållsmaskiner (vid reparation görs åldersavdrag på reparationskostnaden inklusive material)	Ersätts på samma sätt som hushållsmaskin i "Tabell för värdering av byggnadsdel/installation" enligt nedan.								
Smycken, äkta pärlor, ädelstenar m.m.	Ersätts med vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande nytt föremål (nypriset) om du återanskaffar föremålet inom 6 mån från skadetillfället. Om återanskaffning inte sker inom denna tid får du ersättning med 60 % av nypriset. Om föremålet är äldre än 10 år, ärvt eller inköpt i andra hand eller om motsvarande föremål inte längre finns att köpa nytt, får du ersättning med vad det skulle kosta att köpa motsvarande föremål begagnat.								

Övrig egendom	<p>Övrig egendom värderas och ersätts till marknadsvärde. Med marknadsvärdet menas vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande föremål som det skadade/förlorade och i samma skick eller, om sådant inte finns att köpa, vad det sannolikt skulle ha kostat om det hade funnits. Samlingar värderas i sin helhet. Om marknadsvärdet inte kan fastställas enligt definitionen ovan bestäms det till vad det kostar att anskaffa nytt likvärdigt föremål men med avdrag för ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och andra omständigheter.</p> <p>Är marknadsvärdet 2/3 eller mer av priset för ett nytt likvärdigt föremål gör vi inget värdeminskingsavdrag utan du får ersättning med nypriset om du återanskaffar föremålet inom 6 månader.</p>
---------------	---

J2 Underförsäkring

Försäkringsbeloppet för personligt lösöre ska motsvara hela värdet av egendomen. Är

med användande av rationella metoder och material. För vissa byggnadsdelar görs avdrag på grund av ålder, se tabellen nedan.

Därutöver kan avdrag från återställandekostnaden eller reparationskostnaden göras om underhållet för den del av byggnaden som drabbats av skada varit uppenbart eftersatt. Kan återställandet inte slutföras inom två år från skadedagen på grund av hinder som du inte kunnat påverka, räknas tiden från den dag då hindret upphörde. Återställandet måste i varje fall slutföras inom fem år från skadedagen.

Det finns statliga föreskrifter om hur en byggnad ska utföras. Om återställande fördyras på grund av sådan föreskrift ersätts även fördyringen, dock med högst 50 000 kr. Om föreskriften avser extra isolering eller handikappanpassning ersätts fördyringen utan försäkringsbeloppet betydligt lägre ersätts endast så stor del av skadan som beloppet utgör av värdet. Om du till exempel har ett försäkringsbelopp på 200 000 kr men det verkliga värdet på egendomen är 400 000 kr innebär det att endast 50 procent var försäkrat. Vi ersätter då bara 50 procent av skadan vare sig den var stor eller liten.

J3 Värdering av skada på byggnadsdel i bostadsrätt

Anges det i försäkringsbrevet att tilläggsförsäkringen för Bostadsrätt ingår ersätter vi skador på bostadsrätten upp till 300 000 kr men med de begränsningar som anges nedan och i villkoren som helhet.

När en byggnadsdel har skadats beräknas skadebeloppet enligt nedan. Har marknadsvärdet på hela byggnaden på grund av ålder, slitage och/eller annan omständighet minskat med mer än 50 procent av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad, värderas skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

J3.1 Byggnaden återställs

Vid återställande inom två år värderas skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa byggnaden beloppsbegränsningar. I våtutrymme som har golvbrunn ersätts endast fördyring

av extra isolering och av handikappanpassning. Om vi begär det måste du – på vår bekostnad – begära dispens och överklaga myndighets beslut.

Fördyras återställandet på grund av nya normer och branschregler betalas detta inte av försäkringen. Försäkringen ersätter inte merkostnader som uppstår till följd av att reservdel, materiel eller annan nödvändig utrustning för återställandet alternativt återanskaffningen inte kunnat anskaffas på grund av importsvårigheter eller genom att tillverkningen begränsats.

Åldersavdrag görs på återställandekostnad för varje byggnadsdel enligt tabellen nedan. En byggnadsdels ålder räknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk. Åldersavdraget inkluderar såväl material som arbetet i sin helhet, såsom rivning, friläggning, demontering, återläggning och återställande. Åldersavdrag görs upp till 100 %. Vid ett och samma skadetillfälle är åldersavdraget högst 100 000 kr.

Tabell för värdering av byggnadsdel/installation

Byggnadsdel/installation eller del därav. Inkluderar material- och arbetskostnad i sin helhet (till exempel rivning, friläggning, demontering, återläggning och återställande).	Antal år utan procentuellt åldersavdrag	Därefter görs avdrag per påbörjat år med
Installationer för vatten, värme, avlopp, sanitet, ventilation och maskinell utrustning		
Luft/luft värmepump och luftkonditionering	2 år	15 %
Värmepumpsanläggning, varmvattenberedare och ackumulatortank som ingår i enhet med värmepump, avloppspump, värmeåtervinningssystem, solfångare, vindkraftverk, takvärme, elslingor i golv	2 år	10 %
Rörsystem, vattenradiatorer, vattenburen golvvärme, oljecistern, avloppstank inklusive septiktank och sanitetsgods	10 år	5 %
Övrig vatten- och värmeinstallation samt annan maskinell utrustning än hushållsmaskiner till exempel separat varmvattenberedare, elradiator, , värmepanna inkl. expansionskärl	5 år	8 %
Skorsten, spis m.m.		
Skorsten av stål eller plåt	5 år	8 %
Skorsten av annat material	25 år	8 %
Kakelugnar och öppen spis	25 år	8 %
Braskamin, gjutjärnskamin eller liknande av metall	10 år	5 %
Våtutrymme		
Keramiska plattor och stenplattor	10 år	5 %
Golv- och väggmatta (svetsad)	5 år	8 %
Övriga golv- och väggbeklädnadsmaterial samt målning i våtrum	2 år	10 %
Golvbeläggning (ej våtrum)		
Trägolvet inklusive Parkett	15 år	5 %
Golv mattor (textil)	5 år	10 %
Keramiska plattor och stengolv	10 år	5 %
Golv mattor (övriga) och laminatgolv	10 år	5 %
Takbeläggning		
Plåt	15 år	5 %
Stråtak	15 år	5 %

Plast, PVC, gummiduk eller papp	5 år	8 %
Övriga material	25 år	5 %
Övrigt		
Köks-, garderobs- och badrumsinredning	10 år	5 %
Dörrar, portar och fönster inklusive lås och beslag	10 år	5 %
Elinstallationer och optiska fiberledningar	20 år	4 %
Hushållsmaskiner (vid reparation görs åldersavdrag på reparationskostnaden inklusive material)	2 år	10 %
Målning utomhus	2 år	10 %
Målning inomhus, tapetsering samt annan tak- och väggbeklädnad (ej våtrum)	5 år	8 %
Radio-, TV- antenn (inkl. parabol), markis och persienner	2 år	10 %
Larm	2 år	10 %
Pool, badtunna, bubbelpool, duschkabin – inklusive maskinell utrustning	2 år	10 %

Avskrivningstabellen tillämpas inte om detta skulle leda till oskäligt resultat. Då ska egendomen värderas till vad det kostar att återanskaffa likvärdig egendom med avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage och omodernitet.

För övriga byggnadsdelar och installationer som inte finns med i avskrivningstabellen för byggnadsdel värderas egendomen till vad det kostar att återanskaffa likvärdig egendom med avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage och omodernitet.

Om skadan upptäcks i samband med normalt underhåll, renovering eller ombyggnad och skadan utan väsentlig olägenhet kan repareras i samband med detta arbete ersätts endast de merkostnader som uppkommer för reparation av skadan.

J3.2 Byggnaden återställs inte

Om du inte återställer den skadade byggnaden inom två år värderas skadan enligt avsnitt J3.1, Byggnaden återställs, men åldersavdraget görs då enligt ovanstående tabell från och med det år byggnadsdel första gången togs i bruk.

Skadan värderas emellertid till högst det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

J3.3 Hinder i återställandet

Om du på grund av lag eller genom föreskrift från myndighet hindras i återställandet och därför anskaffar eller uppför byggnad på annan plats inom fem år värderas skadan på samma sätt som enligt avsnitt J3.1, Byggnaden återställs. Ersättningen blir dock högst den faktiska kostnaden och lägst det belopp byggnaden skulle värderas till enligt avsnitt J3.2, Byggnaden återställs inte. Förutsättningen är att du, om vi begär det, på vår bekostnad begär dispens eller överklagar myndighets beslut.

Skulle sådant hinder sänka värdet på kvarstående byggnadsdelar gäller försäkringen även för denna förlust.

K Allmänna bestämmelser

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen (FAL) för din försäkring. Följande allmänna bestämmelser är bland annat hämtade ur den lagen.

K1 Avtalet och premien

K1.1 Försäkringstiden

Försäringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäringen samma dag gäller den inte förrän efter det klockslag då den tecknades. Kan försäkringstidens början inte fastställas, börjar den dagen efter den dag då du meddelat oss att du vill teckna försäkring.

Om försäringen är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar den gälla dagen efter premiebetalningen.

K1.2 Upplyningsplikt

När du tecknar, utvidgar eller förändrar en försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan vara av betydelse för att försäkring ska beviljas. Upplysningarna ska vara riktiga och fullständiga. Om du inser att vi har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

K1.3 Skyldighet att anmäla riskökning

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras. Underlåtenhet kan leda till nedsättning av försäkringsersättning, i allvarigare fall kan ersättning helt utebli.

K1.4 Förnyelse av försäringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna.

Förnyelse sker dock inte om försäringen vid försäkringstidens utgång har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt eller försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

K1.5 Din rätt att säga upp försäringen

Till försäkringstidens utgång

Vill du säga upp försäringen till försäkringstidens utgång, får du göra detta när som helst dessförinnan.

Under försäkringstiden

Du får säga upp försäringen att upphöra med omedelbar verkan, om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.

Har en försäkring förnyats enligt avsnitt K1.4, Förnyelse av försäringen kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäringen att upphöra med omedelbar verkan.

En förnyad försäkring upphör också omedelbart, om du utan att betala premie för denna försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Har vi begärt ändring av försäkringsvillkoren under försäkringstiden enligt avsnitt K1.7, Ändring av villkoren får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

Du får också säga upp försäkringen vid skada om vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt Försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsvillkoret.

K1.6 Vår rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång om vi har särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen. Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägningen avsänts till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Vår uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om uppsägningen.

Beträffande uppsägning på grund av dröjsmål med betalning av premie gäller vad som sägs i avsnitt K1.8, Betalning av premie.

K1.7 Ändring av villkoren

Vid förnyelse av försäkringen

Om vi önskar ändra försäkringsvillkoren meddelar vi dig detta senast i samband med att vi sänder dig kravet om premiebetalning. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi erbjuder.

Under försäkringstiden

På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden, om du eller den försäkrade har åsidosatt era förpliktelser mot oss med uppsåt eller genom oaktsamhet som inte är ringa eller om det finns synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om ändringen.

K1.8 Betalning av premie

Första premien

Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsänt premieavi till dig.

Premie för förnyad försäkring

Premie för en förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premieavi till dig.

Följder av försenad betalning

Betalas inte premien i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift på 60 kr. Vi har rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag då vi skickat ett skriftligt meddelande till dig om uppsägningen. Försäkringen upphör inte om du inte har kunnat betala premien inom den angivna tidsfristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder. Då får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast 3 månader efter tidsfristens utgång.

Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört enligt ovan anses du ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vill vi inte bevilja försäkring enligt din begäran, ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Särskilda regler vid autogirobetalning

Utöver vad som enligt ovan gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroet upphör att gälla aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna ovan.

K1.9 Betalning av tilläggspremie

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsände premieavi till dig.

Följder av dröjsmål

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats.

Sedan skriftligt besked om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till dig gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att besked har avsänts.

K2 Räddningsåtgärder

Du ska efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa och omedelbart försöka begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som vi lämnat ska följas.

Vi ersätter skäligen kostnader för åtgärd som vi föreskrivit eller som annars med hänsyn till omständigheterna är rimlig under förutsättning att det inte skäligen hade kunnat begäras att du tidigare skulle ha vidtagit åtgärder för att förebygga skada. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Åsidosätter du föreskrifter om räddningsåtgärder kan ersättningen minskas eller falla bort enligt avsnitt K4, Nedsättning av försäkringsersättning.

K3 Reglering av skada

K3.1 Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Du ska också kunna visa att försäkringsfall föreligger. Dessutom ska den som begär ersättning:

- vid stöld, rån, överfall, förlust eller skadegörelse göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända in intyg om detta till oss. Du ska medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har,
- vid skada som inträffat under transport eller på hotell anmäla skadan till transportföretaget eller hotellet,
- lämna specificerat krav på ersättning,
- i skäligen omfattning styrka innehav och värde av förkommen egendom,
- lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan samt
- om annan försäkring gäller för samma skada eller om ersättning kan erhållas av annan upplysa oss om detta.

K3.2 Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra med anledning av inträffad skada. Skadade föremål ska behållas om vi inte medger annat.

K3.3 Reparation

Reparation och bärgning får - utöver vad som följer av avsnitt K2, Räddningsåtgärder - ske endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, bärgare, reparationsåtgärd och material ska våra anvisningar följas och där kommer miljön vara i huvudfokus.

K3.4 Påföljd

Åsidosätter du dina åligganden enligt avsnitt K3.1 - K3.3 kan ersättningen minskas eller falla bort enligt reglerna i avsnitt K4.2, Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering.

K3.5 Utbetalning av ersättning

Vi betalar ersättning senast en månad efter det att du gjort vad som angetts i avsnitt K3.1 - K3.3. Eventuell livränta betalas dock successivt. Har du rätt till åtminstone visst belopp, utbetalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats. Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad egendom återställs och detta beslut överklagats betalar vi ersättning senast en månad efter det att vi fått reda på att besvären inte lett till någon ändring.

K3.6 Ränta

Betalar vi ersättning efter utgången av den månad som angetts i avsnitt K3.5, Utbetalning av ersättning betalar vi dröjsmålsränta enligt 6§ Räntelagen. Under polisutredning eller

värdering betalar vi dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kr.

K3.7 Preskription

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot oss inom tre år från det att han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande, och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande.

Har den ersättningsberättigade anmält skadan till oss inom den tid som angetts i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan vi tagit slutlig ställning till ersättningsfrågan.

K3.8 Mervärdesskatt – moms

Försäkringstagare som är redovisningsskyldig för moms ska svara för denna.

K4 Nedsättning av försäkringsersättning

K4.1 Oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades

Har du genom uppsåt eller oaktsamhet lämnat oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag.

Avdraget – som görs utöver eventuell självrisk – kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, i vilken utsträckning och på vilka villkor vi skulle ha meddelat försäkringen om vi känt till det rätta förhållandet samt omständigheterna i övrigt.

K4.2 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet oriktigt uppgivit eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av hans rätt till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som han annars skulle ha varit berättigad till sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

K4.3 Åsidosättande av föreskrifter i Allmänna bestämmelser om Räddningsåtgärder (K2) och Reglering av skada (K3.1 - K3.3)

Om du åsidosätter räddningsplikten uppsåtligt, blir det aktuellt att sätta ned ersättningen. Detsamma gäller om du bryter mot räddningsplikten genom grov vårdslöshet eller annars förstår att det finns en betydande risk för att skadan ska inträffa om räddningsplikten åsidosätts.

Avdrag görs vanligen med 50 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, lägst 1 000 kr. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning. Avdraget kan minskas eller helt falla bort om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Hur stor nedsättningen blir beror bland annat på:

- hur länge du åsidosatt aktsamhetskravet eller föreskriften,
- egendomens värde eller
- om du ökat risken för skada genom att till exempel exponera egendomen.

Om du åsidosatt föreskrifterna i avsnitt K3.1 - K3.3 rörande reglering av skada kan ersättningen sättas ned för det fall försummelsen lett till skada för försäkringsbolaget. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna

Om du vid en ansvarsskada har åsidosatt föreskrifterna sker ingen nedsättning av ersättningen men försäkringsbolaget har rätt att från dig återkräva en skälig del av vad bolaget har utgett till skadelidande.

K4.4 Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren

Har du inte följt aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren kan ersättningen, såvitt gäller dig, minskas med ett särskilt avdrag. Detta gäller om aktsamhetskravet eller föreskriften har åsidosatts med uppsåt eller genom oaktsamhet.

Med dig jämställs:

- annan som har handlat med ditt samtycke,
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig samt
- den som i ditt ställe eller tillsammans med dig har haft tillsyn över försäkrad egendom.

Om du bryter mot aktsamhetskravet kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Avdraget kan då också falla bort.

K4.5 Generella aktsamhetskrav

För att du ska få full ersättning om en skada inträffar krävs att du följt de aktsamhetskrav och föreskrifter som finns. För försäkringen gäller dels generella aktsamhetskrav (se nedan) och dels för vissa skadehändelser också särskilda aktsamhetskrav, som då anges under respektive skadehändelse.

Som generella aktsamhetskrav gäller att du ska:

- följa de föreskrifter som finns i lag eller som meddelas av offentlig myndighet,
- följa bruksanvisningar och föreskrifter meddelade av producent eller leverantör av produkt,
- ta hand om din egendom med normal aktsamhet och omsorg så att skada så långt som möjligt förhindras,
- vara särskilt aktsam med värdefull egendom och anpassa ditt handlande till platsen där du befinner dig och vilka möjligheter du har att upptäcka och förhindra stöld,
- förvara brandfarliga vätskor eller annan brandfarlig egendom enligt myndigheters och tillverkares föreskrifter och i övrigt på sådant sätt att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras. Föreskrifter om brandskydd som finns i lag eller som

meddelats av myndighet ska följas. Vid till exempel installationer av kamin, värmepanna och elektriska installationer får endast av behörig myndighet godkända produkter användas och installationen ska utföras fackmannamässigt, i enlighet med gällande branschregler,

- se till att tillverkares, leverantörers eller installatörers anvisningar för installation, skötsel och underhåll följs,
- se till att installationer och montering är fackmannamässigt utförda och att tillverkarens anvisningar för montering, skötsel och underhåll följs,
- se till att föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av myndighet följs vid reparation, ny-, om- eller tillbyggnad,
- uppfylla de krav som ställs i Boverkets byggnadsregler eller meddelats av lokal byggnadsnämnd samt följa den byggnorm och de branschregler som gäller. Kraven ska uppfyllas oavsett om byggnadslov krävs för vidtagna åtgärder. Med branschregler avser vi dessa organisationers regler: Golvbranschens Riksorganisation, Byggkeramikrådet och VVS-installatörerna samt
- byta lås, om du har anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckeln dit försäkrad egendom förvaras.

Om det generella aktsamhetskravet eller tillämpliga särskilda aktsamhetskrav åsidosatts kan ersättningen sättas ned.

K4.6 Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfall med uppsåt lämnas ingen ersättning såvitt gäller dig.

Har du framkallat eller förvärrat försäkringsfall genom grov vårdslöshet lämnas ersättning, såvitt gäller dig, endast i den mån det finns synnerliga skäl.

Har du åsidosatt i villkoren angivna föreskrifter kan ersättningen sättas ned på sätt som anges i det villkorsavsnitt där föreskriften finns.

Med dig jämföras:

- annan som har handlat med ditt samtycke samt
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig, om inte särskilda skäl talar mot detta.

K4.7 Undantag

Nedsättning av ersättningen tillämpas inte om du var i ett sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § Brottsbalken eller var under 12 år.

Detta gäller reglerna om oriktig eller ofullständig uppgift i avsnitt K4.1 - K4.3.

K5 Regler i särskilda fall

K5.1 Annat avtal, garanti eller försäkring

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

K5.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Reseskydd

Om du är på resa utanför Sverige tillämpar vi undantaget för krigsskador bara om du rest till en plats där oroligheterna pågick eller om du tar del i oroligheterna eller tar befattning med dem som rapportör eller dylikt. I sådana fall där vi inte tillämpar undantaget betalar vi merkostnad för hemresa som inte kan betalas enligt Resegarantilagen. Vi betalar då också resgods som du förlorar på grund av oroligheterna.

Överfallsskydd

För överfallsskyddet gäller alltid undantaget för krigsskador.

K5.3 Atomskador och terroristhandling

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

Försäkringen gäller heller inte för skada genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Med terroristhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att:

- allvarligt skrämja en befolkning,
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- att allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

K5.4 Damngenombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott av vattendamm.

K5.5 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som uppstår om skadutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

K5.6 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

K5.7 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet av skada på lös egendom eller på tomtmark ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska utses av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat. Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 1 000 kr, samt 10 % av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 % av värderingsmannens ersättning. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

Vid tvist om värdet av skada på byggnad i andra fall än när 1 kap 3d § första stycket Rättegångsbalken är tillämplig bestäms värdet av skiljemän genom skiljedom. Parterna utser var sin skiljeman, som ska vara opartisk och sakkunnig i den värderingsfråga tvisten gäller. Den tredje skiljemannen utses av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat. De två först utsedda skiljemännen ser till att den tredje skiljemannen blir utsedd.

Det värde den tredje skiljemannen kommer fram till ska gälla, om det inte överstiger det högsta eller understiger det lägsta värde som någon av de två andra kommit till. Annars gäller det högsta respektive lägsta av de belopp som de andra skiljemännen kommit till.

Skiljemännen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna synpunkter. Skiljedomen ska ange hur skadans värde beräknats. Skiljedomen ska meddelas inom sex månader sedan tredje skiljemannen blev utsedd. I övrigt gäller lagen om skiljemän.

Av den sammanlagda ersättningen till skiljemännen ska den försäkrade betala 1 000 kr samt 10 % av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 % av deras ersättning. Om skadan genom skiljedomen värderas till högre belopp än det som vi före skiljedomen erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

K5.8 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

K5.9 Svensk lag

Svensk lag tillämpas på det mellan dig och oss träffade avtalet.

K5.10 Skaderegistrering

Vi äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningssystem (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med skadereglering.

L Personuppgiftslagen

De personuppgifter om dig som vi behandlar är nödvändiga för att vi ska kunna administrera försäkringen och fullgöra våra avtalsförpliktelser, samt för att kunna fullgöra förpliktelser enligt lag. Uppgifterna kommer normalt från dig eller från annat bolag som vi samverkar med.

Personuppgifterna utgör vidare underlag för bland annat marknads- och kundanalyser, affärs- och metodutveckling, statistik och riskhantering, marknadsföring och vår service i övrigt.

Personuppgifterna kan för angivna ändamål komma att lämnas ut till andra bolag som vi samverkar med, eller till myndighet som begärt uppgift.

Enligt personuppgiftslagen har du rätt att få information om vilka personuppgifter om dig som vi behandlar. Sådan begäran ska vara skriftlig och ställas till "Pul-ansvarig" på bolagets adress. Begäran om rättelse av personuppgift kan göras till samma adress.

M Din ångerrätt

När du tecknar försäkring genom ett distansavtal har du rätt att ångra köpet inom fjorton (14) dagar från det att avtalet ingås. Om du vill använda din ångerrätt måste du meddela detta muntligen eller skriftligen. Om du väljer att använda din ångerrätt har bolaget rätt att kräva premie motsvarande för den tid som försäkringen varit gällande, dock lägst med gällande minimipremie som är 200 kronor.

Du saknar ångerrätt om distansavtalet avser en försäkring med en avtalad giltighetstid om en månad eller mindre. Bestämmelserna om ångerrätt gäller inte heller om båda parter på din begäran har fullgjort sina förpliktelser enligt distansavtalet. I 3 kap. distans- och hemförsäljningslagen (SFS 2005:59) finns ytterligare bestämmelser om ångerrätten.

N Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är If Skadeförsäkringsbolag AB (org.nr. 1614120-3) med säte i Helsingfors (adress till huvudkontoret är Ängsporten 4, 02200 Esbo, Finland). If ansvarar för ren förmögenhetsskada. WaterCircles Sverige AB (org.nr. 556807-9056) representerar If Skadeförsäkringsbolag AB i Sverige och är dessutom anknuten försäkringsförmedlare till dem.

Kontakt: WaterCircles Sverige AB, Torshamnsgatan 35, 164 40 Kista. Telefonnummer: 08-517 29 600, E-postadress: info@watercircles.se

O Om du är missnöjd med oss

Om du inte är nöjd med vårt beslut kan ett telefonsamtal eller ett brev till handläggaren eller skaderegleraren eller till deras chef vara tillräckligt för att problemet ska klaras upp. Du kan även kontakta vår Klagomålsansvarig som kostnadsfritt tittar på ditt ärende igen.

Klagomålsansvarig når du enklast via e-post kundsypunkter@unikforsakring.se eller så kan du ringa Unik Försäkring 010-490 09 91 och be att få tala med klagomålsansvarig.

Du har även möjlighet att få klagomål och tvist som rör försäkringen prövad av nedan angivna nämnder.

Försäkringsbolagets Prövningsnämnd

Skriv till Prövningsnämnden om du vill ha ditt ärende prövat.

Unik Försäkring
Prövningsnämnden
Torshamnsgatan 35
164 40 Kista
Telefon 010-490 09 91

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Du har som privatperson också möjlighet att vända dig till ARN som är ett statligt organ. I denna nämnd sker all prövning på skriftligt underlag.

Allmänna reklamationsnämnden
Box 174
101 23 Stockholm
Telefon 08-508 860 00
Telefax 08-508 860 01

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Vill du ha rådgivning i frågor som rör försäkring eller skadereglering kan du kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå. Rådgivningen är kostnadsfri.

Konsumenternas Försäkringsbyrå
Box 24215
104 51 Stockholm
Telefon 0200-22 58 00

Allmän domstol

Du har alltid möjlighet att väcka talan mot oss vid allmän domstol.